

Sikkerhetsdatablad

I overensstemmelse med forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier og forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier.

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

Identifikasjon av stoffet eller stoffblandingen

Produktnavn eller Handelsnavn :

Sika Boom-S

Produktregistreringsnummer : 68845

Bruk av stoffet/stoffblandingen : Kjemisk produkt for anvendelse innen bygg og industri.

Identifikasjon av selskap/foretak

Produsent/Distributør : Sika Norge AS
Industriveien 22, Postboks 76
1483 Skytta
Norge

Telefonnr. : 67 06 79 00

Faks nr. : 67 06 15 12

e-mail adresse til person ansvarlig
for dette Sikkerhetsdatabladet : HMS@no.sika.com

Nødtelefonnummer : Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00

2. FAREIDENTIFIKASJON

Produktet er klassifisert i henhold til Forskrift om registrering, vurdering og begrensning av kjemikalier.

Andre EU regler : F+; R12
Carc. Cat. 3; R40
Xn; R20, R48/20
Xi; R36/37/38
R42/43

Fysiske/kjemiske skadevirkninger : Ekstremt brannfarlig.

Skadevirkninger for mennesker : Mulig fare for kreft. Farlig ved innånding. Farlig: alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning ved innånding. Irriterer øynene, luftveiene og huden. Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt.

Ytterligere varselsetninger : Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke sprøytes på åpen flamme eller glødende gjenstander. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Inneholder isocyanater. Se informasjon fra produsenten.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Kjemisk familie/ Egenskaper : Ekspanderende, reaktiv PUR-polymer

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Navn på bestanddeler	CAS nummer	%	EC nummer	Klassifisering
Difenylmetandiisocyanat, isomere og homologe	9016-87-9	35-50		Carc. Cat. 3; R40 [1] [2] Xn; R20, R48/20 Xi; R36/37/38 R42/43
propan	74-98-6	1-5	200-827-9	F+; R12 [2]
dimetyleter	115-10-6	1-5	204-065-8	F+; R12 [2]
Se avsnitt 16 for de fullstendige R-setningene det vises til ovenfor				

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

[1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare

[2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi

[3] PBT stoff

[4] vPvB stoff

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Førstehjelpstiltak

- Innånding** : Hvis det fremdeles er mistanke om gass i området, må redningspersonellet bruke en hensiktsmessig maske eller et friskluftsapparat. Kontakt lege. Kontakt lege ved symptomer.
- Svelging** : Ikke fremkall brekninger med mindre du er under veiledning av medisinsk kyndig personell. Hvis personen er bevisstløs, skal vedkommende plasseres i stabilt sideleie, og få medisinsk tilsyn snarest mulig. Sørg for åpne luftveier. Søk lege omgående.
- Hudkontakt** : Skyll kontaminert hud med store mengder vann. Fjern forurensede klær og sko. Vask tilsølte klær grundig med vann før de tas av, eller bruk hansker. Fortsett å skylle i minst 10 minutter. Hvis det oppstår symptomer, må lege kontaktes.
- Øyekontakt** : Skyll straks øynene med mye vann samtidig som øvre og nedre øyelokk løftes. Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Fortsett å skylle i minst 10 minutter. Kontakt lege.
- Merknader til lege** : Ingen spesiell behandling. Behandle symptomatisk. Kontakt spesialist på giftbehandling om store mengder har blitt svelget eller inhalert.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

Slokkemidler

- Egnet** : Bruk et brannsløkningsmiddel som er egnet for omkringliggende brann.
- Spesielle eksponeringsfarer** : Brannfarlig aerosol. Under brann eller ved oppvarming vil det oppstå en trykkøkning, og beholderen kan revne, med risiko for etterfølgende eksplosjon. Gass kan akkumuleres i lave eller lukkede områder, forflytte seg over betydelige avstander til antennelseskilder og flamme tilbake og forårsake brann eller eksplosjon. Gassbeholdere som sprekker kan skytes ut fra en brann i høy hastighet. Avrenning til kloakkavløp kan forårsake brann- eller eksplosjonsfare.
- Farlige forbrenningsprodukter** : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer:
karbondioksid
karbonmonoksid
- Særlig verneutstyr for brannsløkningsmannskaper** : Brannsløkningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk.

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

- Personlige vernetiltak** : Ikke la unødvendig og ubeskyttet personale komme inn. Om gassbeholdere sprekker, bør det utvises varsomhet på grunn av rask utstrømming av innhold og drivgass med indre overtrykk. Dersom et stort antall beholdere blir ødelagt, skal utslippet behandles som masseutslipp av materiale, i samsvar med anvisningene i rengjøringsavsnittet. Ikke berør eller gå gjennom utsølt materiale. Slå av alle antenningskilder. Ingen bluss, røyking eller ild i fareområdet. Unngå å innånde damp eller tåke. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.). Evakuer omkringliggende områder.
- Forholdsregler for vern av miljø** : Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Send informasjon til relevante myndigheter dersom produktet har forårsaket miljøforurensning (kloakk, vannsystemer, jord eller luft).
- Stort utslipp** : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser (se avsnitt 13). Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø.
- Lite utslipp** : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Fortynn med vann og samle opp om vannløslig, eller absorber med inert, tørt materiale som legges i en egnet avfallsbeholder. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø.

7. HÅNDTERING OG LAGRING

- Håndtering** : Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.). Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Vask hender og ansikt før spising, drikking eller røyking. Personer med overømfintlig hud eller astma, allergier eller med pustebesvær skal ikke være beskjeftiget i noen prosesser når dette produktet brukes. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Pust ikke inn damp eller tåke. Unngå å puste inn gassen. Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Lagres og brukes adskilt fra varme, gnister, åpen ild eller noen annen antenningskilde. Bruk eksplosjonssikkert elektrisk utstyr (ventilasjon, lys og materialhåndtering). Bruk ikke gnistdannende verktøy. Tom emballasje inneholder produktrester og kan være farlig. Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.
- Lagring** : Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Oppbevares i et isolert og godkjent område. Lagres vekk fra direkte solskinn i et tørt, kjølig og godt ventilert område, vekk fra uforenlige materialer (se avsnitt 10) samt mat og drikke. Eliminer alle antenningskilder. Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås.

Emballasjematerialer

- Anbefales** : Bruk originalemballasje.

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

Grenseverdier for eksponering

<u>Navn på bestanddeler</u>	<u>Administrative normer</u>
Difenylmetandiisocyanat, isomere og homologe	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Hudirriterende. Gjennomsnittsverdier: 0.01 ppm 15 minutt(er). Gjennomsnittsverdier: 0.005 ppm 8 time(er).
propan	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Gjennomsnittsverdier: 900 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 500 ppm 8 time(er).
dimetyleter	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Gjennomsnittsverdier: 384 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 200 ppm 8 time(er).

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

Anbefalt overvåkningstiltak : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygieniske grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastlå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Det henvises til EU-standarden EN 689 vedr. metoder for vurdering av eksponering ved innånding av kjemiske midler, og nasjonale, veiledende dokumenter med metoder for bestemmelse av skadelige stoffer.

Eksponeringskontroll

Kontroll med eksponering i arbeidet : Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Hvis bruken forårsaker støv, røyk, gass, damper eller tåke, bruk lukkede prosesser, lokalt avtrekk eller andre tekniske løsninger for å holde arbeidstakere under alle anbefalte og lovbestemte eksponeringsgrenser for luftbårne forurensninger. De tekniske løsningene må også holde konsentrasjoner av gass, damp og støv under laveste eksplosjonsgrense. Bruk eksplosjonssikkert ventilasjonsutstyr.

Hygieniske tiltak : Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsølt. Vask forurensede klær før de tas i bruk igjen.

Åndedrettsvern Valg av åndedrettsvern må gjøres på grunnlag av kjent eller forventet eksponeringsnivå, produktets farlighet og sikre funksjonsgrenser for det valgte åndedrettsvernet.

organisk damp (Type A) og partikkelfilter P
A1: < 1000 ppm; A2: < 5000 ppm; A3: < 10000 ppm
P1: Inert materiale; P2: Xn; P3: T, T+

Håndvern : Det skal til enhver tid ved håndtering av kjemiske produkter benyttes kjemisk bestandige, ugjennomtrengelig hansker i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig. Anbefales: Hansker av butyl /nitrilgummi. Gjennomtrengningstiden er ikke kjent. Det angitte hanskematerialet er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider.

Øyevern Det skal benyttes vernebriller i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig for å unngå eksponering for væskesprut, damp, gass eller støv.

Hudvern : Personlig verneutstyr skal velges i samsvar med oppgaven som utføres og farene forbundet med denne, og skal være godkjent av en spesialist før dette produktet håndteres. Anbefales: Bruk beskyttelseskrem.

Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen : Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning. I enkelte tilfeller er det nødvendig å anvende gasskrubbere, filtre eller konstruksjonsendringer i prosessutstyret for å redusere utslippene til akseptable nivåer.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Alminnelige opplysninger

Utseende

Form : Væske.
Farge : Hvit til gulaktig.
Lukt : Svak lukt.

Viktige helse-, sikkerhets- og miljøopplysninger

Flammepunkt : Closed cup (CC): <-20°C (<-4°F)
Eksplosjonsgrenser : Nedre: 2%
Øvre: 10%
Damptrykk : 500 kPa (3750 mm Hg)
Tetthet : ~1.1 g/cm³ [20°C (68°F)]

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet	: Produktet er stabilt.
Forhold som skal unngås	: Unngå alle mulige antenningskilder (gnist eller flamme).
Stoffer som skal unngås	: Ingen spesifikke data.
Farlige nedbrytingsprodukter	: Det bør ikke dannes farlige nedbrytingsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Potensielle akutte helseeffekter

Innånding	: Farlig ved innånding. Irriterer luftveiene. Kan gi allergi ved innånding. Kan føre til irritasjon.
Svelging	: Irriterende for munnen, halsen og magen.
Hudkontakt	: Irriterer huden. Kan gi allergi ved hudkontakt.
Øyekontakt	: Irriterer øynene.
Kroniske virkninger	: Farlig: alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning ved innånding. Så snart en person er sensitivisert, kan det deretter oppstå en alvorlig allergisk reaksjon når personen eksponeres for svært små nivåer.
Kreftfremkallende egenskap	: Kan føre til kreft, basert på data fra dyreforsøk. Mulig fare for kreft. Risikoen for kreft avhenger av eksponeringstiden og -graden.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Virkninger på miljøet	: Unngå kontakt med spill og avrenning til mark og vannveier. Må ikke tømmes i kloakkavløp, produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte.
------------------------------	--

13. INSTRUKSER VED DISPONERING

Metoder for avhending	: Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Overskytende materialer og ikke gjenvinnbare produkter på deponeres via et firma som er registrert for behandling av farlig avfall. Deponering av dette produktet, oppløsninger og alle biprodukter skal til enhver tid skje i samsvar med lovfestede krav til miljøvern og avfallsdeponering og alle regionale bestemmelser fra lokale myndigheter. Beholderen må ikke punkteres eller brennes.
Den europeiske avfallslisten (EAL)	: 08 04 09* avfall av klebemidler og tetningsmasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer
Norge - Avfallsnummer	: 7055
Emballasje	: Helt tom emballasje kan gis til resirkulering. Emballasje som ikke kan rengjøres, må deponeres på samme måte som produktet. 15 01 10* emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

Internasjonale transportforskrifter

ADR

	: UN1950
ADR klasse	: 2
Klassifiseringskode	: 5F
Emballasjegruppe	: -

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

Forsendelsesnavn : Aerosoler

Etikett nr. : 2.1

IMDG

UN number : UN1950

IMDG Class : 2.1

Packing group : -

Proper shipping name : Aerosols

Emergency schedules (EmS) : F-D, S-U

Marine pollutant : No

Label no. : 2.1

IATA

UN number : UN1950

IATA Class : 2.1

Packing group : -

Proper shipping name : Aerosols

Label no. : 2.1

15. REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

EU forskrifter

Klassifisering og merking er fastlagt i samsvar med EU-direktivene 67/548/EEC og 1999/45/EC (inkludert endringer), med tiltenkt bruk av produktet tatt i betraktning.

Personer som allerede er overfølsomme for diisocyanater kan få allergiske reaksjoner ved bruk av dette produktet. Personer med astma, eksem eller hudproblemer bør unngå kontakt, herunder hudkontakt, med dette produktet. Dette produktet bør ikke brukes på steder med utilstrekkelig ventilasjon med mindre en vernemaske med et egnet gassfilter (type A1 ifølge standard EN 14387) benyttes.

Faresymbol(er) : F+, Xn

Ekstremt brannfarlig, Helseskadelig

Inneholder : Difenylmetandiisocyanat, isomere og homologe

Risikosetninger : R12- Ekstremt brannfarlig.

R40- Mulig fare for kreft.

R20- Farlig ved innånding.

R48/20- Farlig: alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning ved innånding.

R36/37/38- Irriterer øynene, luftveiene og huden.

R42/43- Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt.

Sikkerhetssetninger : S2- Oppbevares utilgjengelig for barn.

S23- Unngå innånding av gass/røyk/damp/sprøytetåke

S36/37- Bruk egnede verneklær og vernehansker.

S45- Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.

S63- Ved uhell ved innånding bringes den skadelidende til frisk luft og holdes i ro.

Ytterligere varselsetninger : Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke sprøytes på åpen flamme eller glødende gjenstander. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Inneholder isocyanater. Se informasjon fra produsenten.

VOC innhold (EU) : VOC (vekt/vekt): 16%

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Fullstendig tekst for klassifikasjoner som det refereres til i avsnitt 2 og 3	: R12- Ekstremt brannfarlig. R40- Mulig fare for kreft. R20- Farlig ved innånding. R48/20- Farlig: alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning ved innånding. R36/37/38- Irriterer øynene, luftveiene og huden. R42/43- Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt.
Fullstendig tekst for klassifikasjoner som det refereres til i avsnitt 2 og 3	: F+ - Ekstremt brannfarlig Carc. Cat. 3 - Carcinogen kategori 3 Xn - Helseskadelig Xi - Irriterende

Historikk

Utskriftsdato	: 16.11.2010.
Utgitt dato	: 16.11.2010.
Dato for forrige utgave	: Ingen tidligere validering.

☑ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Merknad til leseren

Informasjonen i dette Sikkerhetsdatabladet, bygger på tilgjengelig kunnskap på publikasjonstidspunktet. For garantibetingelser, henvises det til spesielle produktbeskrivelser og våre generelle salgs- og leveringsbetingelser.